

Estetski kirurzi ne žele da saznaš za ovo rješenje protiv proširenih vena!

Vidi rješenje!

NASLOVNICA

KULTURA

DRUŠTVO

MAGAZIN

KOLUMNJE

HR SVIJET TV

DEUTSCH

IMPRESSUM

MARKETING

FILM | GLAZBA | KAZALIŠTE | KNJIŽEVNOST | **KNJIGOZORI** | UMJETNOST | KULTURNA BAŠTINA | KRATKE PRIČE

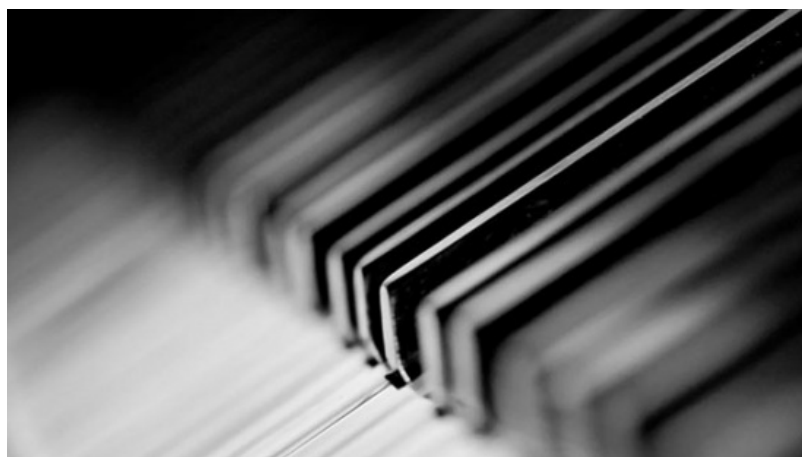
YOU ARE HERE: [KULTURA](#) > [KNJIGOZORI](#) > MLADEN LOJKIĆ: LITURGIJSKA GLAZBA U HRVATSKOJ

Mladen Lojkić: Liturgijska glazba u Hrvatskoj

PETAK, 29 KOLOVOZ 2014 16:00

Hrvati, kao jedini rimokatolički narod kojemu je papa Inocent IV. 1248. godine potvrdio glagoljašku tradiciju i odobrio slavljenje Mise na narodnom jeziku, najvjernije su u Europi slijedili enciklike pape Pia X. i Pia XI. glede gregorijanskog pjevanja. Dok se u drugim zemljama katoličke Europe moglo uočiti podvojenost mišljenja, ili čak potpuno odbacivanje gregorijanskog koral, u Hrvatskoj je vrlo uspješno djelovao pokret liturgijske obnove što je značilo da su razni liturgičari i crkveni glazbenici zadržali jedinstveni jasan kritički stav protiv profanog duha u Bogoslužju te u prilog sakralnog ugođaja gregorijanskog koral.

Blaženi dr. Ivan Merz bio je glavni nositelj liturgijskog pokreta u Hrvatskoj i zagovornik gregorijanskog koral. U duhu benediktinstva, Merz je smatrao kako je sveta glazba Liturgije nastala pod utjecajem Duha Svetoga po uzoru na nebeske melodije, a gregorijanski koral je odsjek nebeskih melodija. Pored toga Merz je tumačio kako je i hrvatska pučka popijevka nastala na osnovu gregorijanskog koral. (Emil Čić: *Liturgijska glazba u Hrvatskoj nakon II. vatikanskog sabora*, Naklada E. Čić, Zagreb, 2007., str. 60., 75. i 82.)

Gregorijanski koral dobio je naziv prema crkvenom naučitelju iz 6. stoljeća, papi Grguru I. Velikom koji je obnovio liturgijsko pjevanje izniklo iz judeokršćanske tradicije uz usmeni prijenos i oblikovanja tijekom stoljeća. Umjetnike koji su stvarali gregorijanske napjeve nadahnjivala je vjera, nada i neizmjerljiva ljubav prema Bogu. Gregorijansko pjevanje je jedan oblik molitve upućen na jezik Staroga i Novoga zavjeta, Pavlovih poslanica, psalama itd., nastao samo za Liturgiju, te ako pristupimo njemu na taj način onda doista možemo otkriti veličanstvene osjećaje.

Koralne napjeve karakterizira vokalnost, jednoglasje i melodičnost, dostojanstvena smirenost i spokojstvo, bez instrumentalne pratnje. Veza koju gregorijanski koral tka između svećeničke i laičke molitve, recitirajući pjevni ton čitanja i molitava, postala je sastavni dio liturgijskih radnji tako da se oblik i sadržaj Liturgije više nije mogao odvojiti. To je najizvršnije liturgijsko pjevanje, to je „najsavršeniji instrument“, jer ljudski glas treba sam Bogu pjevati. Liturg Svete Mise zapravo uopće ne govori, njegov govor je pjesma, zato što se „odjenuo u novog čovjeka“, jer je u svetom prostoru Liturgije postao suputnik anđela. Neosporno je da jednoglasno gregorijansko pjevanje izražava jedinstvo naroda Božjeg u slavlju Božjeg veličanstva, najduhovniji glazbeni izričaj koji je stvorenje stvorilo da bi slavilo svog Stvoritelja

Uvođenje izvedaba koral po crkvama nažalost imalo je početkom 20. stoljeća negativni odjek među hrvatskim domoljubima koji su željeli, ne sluteći kako je to tipičan izraz Francuske revolucije i protestantizma, da se u crkvama njeguje samo narodno pjevanje. Merz im je zanimljivo odgovorio kako ne bi bilo ni crkvenih narodnih pjesama da prije toga narod nije imao prigodu da u crkvama sluša gregorijanski koral. U svakom slučaju, pred Drugi svjetski rat je crkvena pučka popijevka (izuzev u katedrali i u nekim samostanima) u potpunosti istisnula gregorijanski koral iz Liturgije. Nema ništa loše u pučkim pjesmama koje svojim božanskim zvukom i tekstom sjedinjuju vjernika s Bogom, ali pojavile su se brojne

NAJNOVIJE NA PORTALU >>

- SOA: Zatvorena naselja selefijskog pokreta po uzoru na Gornju Maoču stvaraju se na graničnim područjima s Hrvatskom i EU
- Milan Badelj potpisao za Fiorentinu
- Josip Jović: Cr(k)vena krpa za bikove
- Mjesto i uloga Hrvatskog narodnog sabora
- Zbog ratnih zločina u Doboju i Tesliću uhićeno 13 osoba
- Zbog čega šute oni koji su goloruki jurišali na srpske tenkove?
- Mate Kovačević: Herceg Hrvoje predstavnik nesalomljive snage hrvatskog naroda
- Josipovićevo predizborno tretiranje desnice
- Zdravka Bušić: Da u oslobođenju Hrvatske nije bilo junaka poput Zvonka mi danas ne bi imali slobodnu hrvatsku državu
- Dalija Griboskaite: Rusija je u ratu s Europom

Uzalud je blaženi nadbiskup Alojzije Stepinac uputio 1942. godine pastirsko pismo u kojemu je zabranio da se u crkvi pjevaju pjesme koje ne šire crkveni duh, uzalud je zagrebački Ordinarij 1945. godine tiskao popis proskribiranih popijevki, jer dolaskom komunističke vlasti nastavljeno je kvarenje narodnog ukusa u Crkvi i u crkvenom pjevanju. Posljedice se najbolje vide danas kada mnogi svećenici, orguljaši i crkveni dirigenti jednostavno puste „narod“ neka pjeva u crkvi što mu se sviđa. (Emil Čič: *Liturgijska glazba u Hrvatskoj nakon II. vatikanskog sabora*, Naklada E. Čič, Zagreb, 2007., str. 31., 32. i 76.)

Drugi vatikanski sabor zacrtao si je važan program kršćanske obnove u suvremenom svijetu, što nema ništa zajedničko sa kasnijim zlouporabama počinjenim u ime navodnog „duha koncila“. Osim što je Crkva htjela prevladati dotadašnji opterećeni obrazac dualističkog sučeljavanja Crkve i svijeta novom otvorenosti svjetovnoj zbilji priznajući autonomiju svjetovnih područja, željela se odlučno suprotstaviti modernizmu koji je razglasio „Božju smrt“, racionalizmu i protestantskoj liberalnoj teologiji koja je imala znatan utjecaj u katoličkom modernističkom pokretu. Nažalost, mnogi su se crkveni oci, a tako i oni u Hrvatskoj, uhvatili „rubnih dijelova Koncila“, slijedeći „duh koncila“, a ne tekstove konstitucija, dekreta i deklaracija. Budući da je Sabor izvršio najveću promjenu u Liturgiji tijekom dva tisućljeća, mnogi postmodernistički svećenici su to iskoristili u svojim pustolovnim igrarijama. Umjesto da ti svećenici ispunjavaju svoju zadaću i čovjeka sa strahopoštovanjem uvedu u svečanost misnog slavlja te ga osposobe za misterij Liturgije, njihovim novotarijama izgleda da nema kraja.

Na Drugom vatikanskom saboru je preporučena i uporaba gregorijanskog korala u Crkvi, ali se dozvolilo djelomično i pučko pjevanje. Upravo je u tom području učinjena i najveća zlouporaba Sabora. Iskoristio se navodni duh koncila i nestalo je „mrtvačkog pjevanja“, odnosno svete glazbe gregorijanskog korala čime se djelomično narušila kontemplacija i mistična duhovnost vjernika. Nažalost, mnogim „progresivistima“ je gregorijansko pjevanje inačica za nešto „pretpotopno“, mračni srednji vijek, mistiku pogodnu za meditaciju – posebice transcendentalnu. No, djelomično je razlog što su te melodije pale u zaborav je činjenica da su nastale na latinskom jeziku.

Osim gregorijanskog korala nestala je i sveta glazba orgulja koja se oko tisućite godine počela uvoditi u crkve Zapadne Europe, nestale su i nabožne pučke i polifone glazbene pjesme koje su svojim božanskim zvukom pripremale vjernike u sjedinjenju s Bogom.

U Crkvu su se ušuljale gitare, šamanski bubnjevi, udaraljke, grohotan smijeh, ples, zvukovi dalekog istoka, duhovne (?) šansone, šlageri i kršćanski (?) rock. Zsigurno svu tu pomodnu glazbu ne treba odmah baciti „preko palube“ ako mladi vjernici žele iskreno „novim duhom i na svoj način“ služiti Bogu, no mora se ispravno razlučiti glazba koja jedino može biti dozvoljena u Liturgiji i glazba kojoj se može dozvoliti da se izvodi u crkvama.

Primjerice, dok se mladi njišu u transu ljepušaste melodije i cupkaju u zavodljivom ritmu, makar pjevali i „*Isuse ljubim te: više od sveg drugog...*“, teško da to ima ikakve veze s duhovnim pjevanjem niti im duše u takvu stanju imaju svijest tko je Gospodin Isus zaista i tko su oni pred njim. U tom pjevanju, nema straha Božjeg niti dužne poniznosti. Zato nema ni iskrenosti koja jedino dostojno pristupa k oltaru Svete Istine. Čini se da se prema Isusu odnose kao da im je dobar „frend“, kao da im je ravan, a ne da je On Onaj koji će im jednom suditi. Iza takve „duhovne pjesme“ i Sveta pričest može biti svetogrdna, običajna, hladna, bez klanjanja, bez ljubavi i po njoj stvarnog sjedinjenja duše s Bogom. (Rajko Bundalo: *Sveto pjevanje*, Nacija br. 34., ožujak 2014.).

Iako je Tradicija Crkve neprimjerenu glazbu zabranjivala, a Drugi vatikanski sabor nije nijednim dokumentom mističnu glazbu dokinuo, postmodernistički svećenici uvodeći zabavnu i anarhičnu glazbu u Liturgiju očito su prekoračili prag dopuštenosti.

Korišteni dijelovi iz knjiga: *Magija umjetnosti* i *Tko želi razoriti Crkvu*

Mladen Lojkić

